

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen
Center for Erhverv

Vedr. Vedr. Høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk j.nr. 16-6022-000004

Dato: 11januar 2017

Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere skal hermed takke for det tilsendte høringsmateriale. Overordnet vil vi gerne udtrykke vores tilfredshed med, at der arbejdes aktivt med nyt regelsæt for økologisk biavl i Danmark. Samtidig må vi desværre udtrykke vores skuffelse over det foreløbige udkast, der efter vores vurdering ikke øger mulighederne for økologisk biavl tilstrækkeligt. Vi vil gerne understrege vigtigheden af, at det endelige regelsæt giver en reel produktion af økologiske honning i Danmark, da den danske honning er under pres af importeret økologisk honning. Som har andre regelsæt og afstands krav som vi har.

Sammenslutningen af
Danske Erhvervsbiavlere

Strandelhjørn Skovvej
6500 Vojens

Telefon 20929012

E-mail cmpst@c.dk

www.biavl-sde.dk

CVR 30141884

Økologisk biavl i Danmark skal naturligvis drives med fuld respekt for grundlæggende økologiske principper vedr. sundhed, økologi, retfærdighed og forsigtighed.

Med det udsendte forslag vil dansk økologisk honning fortsat primært være produceret på nogle få naturarealer med et meget begrænset fødegrundlag for bierne. Således vil fremtidige økologisk bigårde fortsat ikke være placeret på økologiske landbrug, der kunne nyde godt af biernes bestøvning. Ligeledes kunne produktion af økologisk honning være et incitament for yderligere naturtiltag på de økologiske landbrug. Der er i dag landbrug som arealmæssig er så store at der kan drives økologisk biavl og som kræver bier for at der kan leveres økologisk mælk fra bedriften, disse landbrug er også omkranset af skov.

Forholdet til EU-retten

Af høringsbrevet fremgår følgende under afsnittet "Forholdet til EU-retten": "NaturErhvervstyrelsen har således vurderet, at der ikke med bekendtgørelsesudkastet er tale om overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser".

Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere skal i den forbindelse

præcisere, at der fortsat eksisterer mere lempelige regler i andre EU-lande. Her henvises bl.a. til Sverige og Tyskland. Dette medfører fortsat at forbrugerne i butikkerne primært finder udenlandsk økologisk honning, der vel at mærke ikke nødvendigvis overholder de danske regler, og alligevel kan mærkes med det danske røde ø-mærke.

Indberetning § 14 stk. 3

Af bekendtgørelsens § 14 stk. 3 fremgår følgende: "De i stk. 1, nr. 4 nævnte oplysninger skal inden 10. april sendes særskilt til NaturErhvervstyrelsen, som skal godkende placeringen af bigården. Hvis placeringen ikke kan godkendes, har biavleren 5 hverdage efter modtagelse af afslaget til at sende et nyt koordinatsæt, som ligger inden for det godkendte areal, jf. § 67, til endelig godkendelse af placering".

Det er her vigtigt at bemærke, at dette kan udgøre en væsentlig barriere for biavleren. I praksis vil det ofte være svært at foretage flytning af en bigård – dette særligt på det nævnte tidspunkt af året. Det er derfor af stor vigtighed, at biavlere kan opnå sikkerhed for, at bigårdens placering kan fastholdes år efter år.

Bistader § 66

Af § 66 fremgår det, at bistader til økologisk biavl skal bestå af mindst 50 % naturlige materialer. Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere vil gerne udtrykke sin fulde opbakning til dette. Dertil kommer, at dette gør det muligt at opretholde større sundhed hos bierne, og samtidig giver det biavleren bedre arbejdsforhold.

Bigårdens placering § 67

Kriterierne for bigårdens placering, som er beskrevet i § 67, vil som tidligere beskrevet, ikke give væsentlige effekter på mængden af økologisk biavl. Andelen af godkendte nektar og pollenkilder indenfor en radius af bigården på 3 km bør fastsættes til maksimalt 75 %. Derfor foreslår Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, at § 67 stk. 1 ændres til følgende formulering:

§67 stk. 1: Økologiske bigårde skal placeres, så bierne trækker på mindst 75 % godkendte nektar og pollenkilder indenfor en radius af bigården på 2 km.

Til gengæld foreslås det, at der tages hensyn til særlige trækkilder i form af raps. Dette kan sikres med indførelse af følgende formulering:

§67 stk. 2. Ikke-økologisk blomstrende raps må ikke forefindes indenfor

en radius af bigården på 1 km, medmindre der dyrkes økologisk raps tættere på bigården.

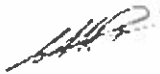
Der foreslås endvidere tilføjet ny § 67 stk. 5, der præciserer ikke godkendte afgrøder. Dette kan sikres med indførsel følgende formulering:

§67 stk. 5. Nektar- og pollenkilder betragtes ikke som godkendte, hvis der er tale om konventionelt dyrkede blomstrende afgrøder (kløver og raps).

Den videre proces

Sluttelig vil vi takke for den foreløbige proces, hvor der har været en god dialog om mulige løsninger, det er dog vores forventning at Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere forslag i højere grad medtages i bekendtgørelsen. Vi finder det endvidere vigtigt at fortsætte denne proces, særligt med henblik på, at lette administrative byrder, da vi har erfaret fra andre lande, at dette udgør en betragtelig barriere for at omlægge til økologisk biavl. Ligeledes bør procentsatser og afstandskrav løbende evalueres for at sikre, at reglerne sikrer en reel økologisk honningproduktion. Den reelle afstand burde være max 2 km.

Med venlig hilsen

Christian M Petersen
Formand

Hørings svar fra Det danske Fjerkræraad

Det danske Fjerkræraad takker for muligheden for at kommentere på udkastet til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v. Rådet lægger stor vægt på producenternes konkurrencevilkår med andre medlemslande, dyrevelfærdseffekt og miljøforholdene i hønsegårdene og har med den baggrund følgende bemærkninger til udkastets kapitel 2 og 3.

Omfang af kapitel 2

Kapitlet synes udelukkende at omfatte reguleringer for hønsefugle, hvorfor overskriften bør ændres, så det klart fremgår, at udearealer til andefugle, formeringsdyr og centralopdræt ikke er underlagt kravene i §22. Behov og krav til udearealer er anderledes til disse fugle og det er væsentligt, at den eksisterende praksis for håndtering af udearealer for ænder, formeringsdyr og centralopdræt kan fortsættes uændret. Overskriften bør således ændres til "*Fællesbestemmelser for slagtekyllinger, levekyllinger og æglæggende høner til konsum*".

§22, beplantningskrav og tomgangsperiode for slagtekyllinger, levekyllinger og æglæggende høner til konsum

Det danske Fjerkræraad bifalder forslaget om, at tomgangsperioden mellem to flokke reduceres til 2 uger eller bortfalder helt, hvis der sikres tilstrækkelig beplantning i hønsegården.

Hønen er af natur en skovfugl, og derfor giver det god mening at motivere producenterne til at etablere træer og buske i hønsegårdene. Dette styrker både dyrenes velfærd, og styrker næringsstofopsamlingen fra udearealerne.

Vi mener, at kravet om 70 % vegetationsdække, herunder mindst 50 % beplantning med træer og buske kan imødekommes, og at det vil sikre særdeles attraktive hønsegårde, der i meget høj grad vil motivere dyrene til at anvende arealerne.

Vi vil dog gøre opmærksom på, at vi ikke er bekendt med andre medlemslande, der stiller så høje og specifikke beplantningskrav til hønsegårdene. Heller ikke i de lande, hvor der reelt ikke praktiseres tomgangsperiode mellem fjerkræholdene.

Vi er derimod ikke enige i det supplerende krav om 20 % bunddækkevegetation. Det bør være op til den enkelte landmand, hvordan der sikres mindst 70 % vegetationsdække.

Desuden kan kravet være vanskeligt at kontrollere, da dyrene kan have fjernet bundvegetationen på kontroltidspunktet, og det kan det være vanskeligt at garantere 20 % bunddække, hvis der er mange træer på udearealet, der kan give skygge og forhindre optimal lys til bunddækkevegetationen. Et krav om 20 % bunddække kan principielt forudsætte, at landmændene skal reducere andelen af træer og buske, og det er ikke ønskeligt.

Forskellige jordforhold forskellige steder i landet kan også have indflydelse på hvilken beplantning der kan etableres i den enkelte hønsegård, og der bør derfor ikke stilles specifikke krav til plantevalget.

Vores erfaringer med de økologiske hønsegårde viser, at hønerne, qua deres natur, i langt overvejede grad foretrækker at befinde sig under træer og buske, og vi mener derfor, at det er beplantningskravene for træer og buske, der er de væsentligste, og som bør være afgørende for, om der kræves tom-

□ SEKRETARIAT

Fjerkræraadet

Axelborg, Axeltorv 3, 4. sal, 1609 København V

Tlf. 33 39 46 35 - Mobil: 27 24 56 91

E-mail: jnl@lf.dk

gangsperiode eller ej. Træer og buske sikrer et mere kontinuerligt bidrag til hønernes føde og bedre aktivitetsmuligheder over hele sæsonen end bunddækkevegetation, der relativt hurtigt fjernes af dyrene, hvis udearealet anvendes som ønsket.

I forhold til bunddækkevegetation kan der i Økologivejledningen eventuelt opfordres til, at producenter også etablerer bunddækkevegetation, men i forhold til dyrevelfærd og opsamling af næringsstoffer på udearealet er det vores klare overbevisning, at det er den flerårige vedbeplantning, der skal prioriteres.

Vi vil i øvrigt henvise til anbefalinger fra EU Kommissionens ekspertgruppe, EGTOP, der i deres rapport fra 2012 giver anbefalinger til attraktive udearealer med anbefalinger om etablering af træer og buske, der favoriseres i forhold til bunddækkevegetation. I rapporten skriver ekspertgruppen, at attraktiv beplantning kan opnås med en blanding af flerårige træer og buske og/eller græs eller urter, men eksperterne anbefaler reelt kun bunddækkevegetation, hvis andelen af træer og buske er lav.

Vi mener derfor, at et overordnet krav om 70 % vegetation er fornuftigt og vil give den enkelte landmand rimelig fleksibilitet til at beplante sine udearealer i forhold til bedriftens forhold.

Eksisterende udearealer bør kunne fortsætte

Grundlæggende mener vi, at reduceret tomgangsperiode ved øget beplantning bør være et supplerende tilbud til de eksisterende muligheder. For producenter, der ikke ønsker eller er forhindret i at etablere træer og buske på udearealet, bør de eksisterende muligheder med 60 dages tomgangstid om året eller 120 dages tomgangstid hvert andet år derfor fastholdes som et alternativ.

For slagtekyllingeproduktionen bør de nuværende muligheder for tre ugers tomgang mellem fjerkræholdene stadig være en alternativ mulighed. En del af den eksisterende fjerkræproduktion er placeret på §3 arealer, hvor der ikke kan etableres træer og buske.

Andeproducenternes nuværende muligheder bør ligeledes fastholdes og eventuelt indskrives i bekendtgørelsen.

§26, siddepinde til levekyllinger

Erfaringer fra bedrifterne har vist, at kravene om 18 cm siddepind/levekylling er skudt langt over målet i forhold til dyrenes størrelse og adfærd. De høje krav til siddepinde vil bl.a. reducere dyrenes skrabeareal, og dette kompenseres ikke velfærdsmæssigt ved overdrevne krav til siddepinde.

Det er vores opfattelse, at kravene om 18 cm siddepind gør det vanskeligt at indrette staldene optimalt i forhold til dyrenes trivsel og til bedriftens management. Dyrene er mindre, og generelt anvender opdrættet ikke siddepinde i samme grad som fuldt udvoksede høner.

Vi vil derfor anbefale, at der i stedet stilles krav om, at 'der skal være tilstrækkelig med siddepinde, til, at alle kyllinger kan sidde på pind samtidigt'. Alternativt bør længdekravene reduceres til 12 cm for den 10-18 uger gamle kylling, og indtil kyllingens 10. uge bør kravet reduceres til 5 cm/kylling.

Venlig hilsen

Jørgen Nyberg Larsen
Sektorchef for Fjerkræraadet

Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen
EU & Erhverv

15. januar 2017

Vedrørende:

j. nr. 16-6022-000004

”Høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.”

Det er med stor interesse at Danske Biavlere Landsforening erfarer at der arbejdes på ændringer af reglerne for økologisk biavl. Forening er opmærksom på at der i langt de fleste danske dagligvarebutikker, samt mange andre salgssteder, sælges økologisk honning. Desværre er hovedparten af det udbudte økologiske honning ikke af dansk oprindelse, men derimod importeret fra andre lande. Foreningen finder det beklageligt at de danske biavlere ikke selv producere en større andel af det økologiske honning som bliver udbudt og er derfor meget interesseret i regelændringerne.

Danske Biavlere Landsforening ser således positivt på sammenskrivning af de tidligere bekendtgørelser og glæder sig over at reglerne for økologisk biavl i udkastet fremtræder klart og tydeligt.

Danske Biavlere Landsforening ønsker dog at knytte følgende bemærkninger til udkastet:

- Det fremgår af §14, Stk. 3, at indberetning af oplysninger om bigården, herunder placering med nøjagtigt koordinatsæt, skal finde sted senest 10. april. Samt at biavleren, hvis placeringen ikke kan godkendes, har 5 hverdage til at sende et koordinatsæt for en ny placering.

Indberetning

§ 14. Producenten skal hvert år indberette oplysninger om

- 1) jordbrugsbedriftens planteproduktion i den løbende vækstsæson, herunder om arealer, afgrødesammensætning og omlægningstidspunkt,
- 2) jordbrugsbedriftens husdyrproduktion i det løbende kalenderår, herunder om husdyrholdets størrelse, sammensætning og omlægningstidspunkt, og
- 3) græsningsrettigheder og
- 4) bedriftens biavl, herunder om antal bi-familier, nøjagtig placering af bigården med angivelse af koordinater og omlægningstidspunkt.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 1-3, nævnte oplysninger skal indgives til NaturErhvervstyrelsen via Fællesskema, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om markkort og elektronisk Fællesskema.

Stk. 3. De i stk. 1, nr. 4 nævnte oplysninger skal inden 10. april sendes særskilt til NaturErhvervstyrelsen, som skal godkende placeringen af bigården. Hvis placeringen ikke kan godkendes, har biavleren 5 hverdage efter modtagelse af afslaget til at sende et nyt koordinatsæt, som ligger inden for det godkendte areal, jf. § 67, til endelig godkendelse af placering.

Uddrag fra side 3 i " Udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v."

Hvis et afslag på bigårdens placering kommer umiddelbart efter 10. april kan det være vanskeligt for biavleren at flytte sine bier. At forstyrre bierne med en flytning så tidligt på året kan være til stor gene – biernes udvikling og årstidens typiske vejrforhold taler bestemt ikke for så tidlig en flytning. Samtidig er 5 hverdage en forholdsvis kort tidsfrist til at finde en anden placering til bigården. Såfremt at biavleren allerede på forhånd har en alternativ placering, hvor der er plads til de pågældende bi-familier, kan der selvfølgelig lade sig gøre. Men i så fald må det formodes at biavlens holder denne reserveplads fri og ikke udnytter mulighederne for det maksimale antal bi-familier som ellers kunne være i produktion.

- Det fremgår af § 67, Stk. 1, at bigården skal placeres således at bierne trækker på 95% godkendte nektar- og pollekilder inden for en af 3 km fra bigården.

Bier

§ 66. Bistader til økologisk biavl skal bestå af mindst 50 % naturlige materialer.

§ 67. Økologiske bigårde skal placeres, så bierne trækker på 95 % godkendte nektar- og pollekilder inden for en radius af bigården på 3 km.

Stk. 2. Nektar- og pollekilder betragtes som godkendte, hvis de stammer fra økologiske arealer, miljøvenligt drevet arealer eller naturarealer, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Arealerne i stk. 2 må ikke være:

- 1) Behandlet med pesticider eller handelsgødning.
- 2) Kortlagt efter jordforureningsloven på hverken vidensniveau 1 eller vidensniveau 2.
- 3) Områder der kan være lettere forurenet i henhold til den til enhver tid gældende jordforureningslovs § 50a.

§ 68. NaturErhvervstyrelsen udarbejder hvert år efter fristen for den fælles indberetning et kort over de områder hvor kriterierne i § 67 er opfyldt. Godkendelse eller afvisning af de i § 14, stk. 1, nr. 4, indberettede koordinater på bigårde sker på baggrund af dette kort. Kortet opdateres en gang årligt, og det er altid det senest udarbejdede kort, som er gældende. Kortet er tilgængeligt på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside www.naturerhverv.dk.

Uddrag fra side 9 i " Udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v."

Når man har en cirkel med en radius på 3 km svarer det til et areal på 2827 ha. Dette må siges at være et forholdsvis stort areal hvor 95% skal være enten økologiske arealer, miljøvenligt

drevet arealer eller naturarealer. En procentsats på 95 gør det derfor forholdsvis begrænset hvor mange lokaliteter i Danmark hvor det vil være muligt at drive økologisk biavl. Vel vidende om at de økologiske principper selvfølgelig skal overholdes, ville en lavere procentsats eller et mindre afstandskrav give flere muligheder for at drive økologisk biavl i Danmark.

Med baggrund i overstående forventer Danske Biavlere Landsforening derfor ikke at udkastet til nye regler vil give plads til ret mange økologiske biavlere i Danmark. Reglerne i udkastet er så stramme at det efter foreningens overbevisning kun er et fåtal af biavlerne i Danmark som vil finde det muligt at drive økologisk biavl. Hvis reglerne i udkaster træder i kraft vil dansk produceret økologisk honning således også fremover være meget svær at finde for de danske forbrugere.

Med venlig hilsen

Hanne Marie Pedersen Schmidt

Formand

Danske Biavlere Landsforening
Nordkanalvej 2
8500 Grenaa

**Høringsvar til Udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.,
j. nr. 16-6022-000004**

Økologisk Landsforening har gennemgået udkastet til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v. og skal her redegøre for foreningens kommentarer.

Indledningsvist skal det nævnes, at Økologisk Landsforening ikke kan se, hvilket kriterie, der ligger til grund for, hvad der skal skrives ind i vejledningen, og hvad der skrives ind i bekendtgørelsen. Det gælder både udspecificeringen af vegetationskravene på fjerkræets udearealer og krav til velfærd. Der henvises til regulering af lystildeling hos levekylinger men ikke i de generelle bestemmelser og ved formeringsdyr og centralopdræt. Det leder til et spørgsmål, om de generelle bestemmelser ikke burde henvise til velfærdsvurderingen og krav om handleplan. Lysregulering er kun én af flere indsatsmuligheder, og den anvendes vertikalt i avls- og produktionspyramiden.

§ 22

Stk. 1 - Økologisk Landsforening finder teksten om vegetationsdække uklar. Mindst 70% af hønsegården skal være dækket med vegetation, det er klart. Men det er uklart hvilket areal, de 50 og de 20 % henholdsvis træer og urter beregnes ud fra.

Hvis de henviser til hønsegården, sådan som høringsbrevet lader forstå, så er der ikke tale om mindstetal, idet det tilsammen udgør 70%. Hvis de henviser til sammensætningen af de 70%, så bør ordet "herunder" erstattes med "heraf". Samtidigt må vi konstatere, at der i så tilfælde ikke er afsat meget areal til urter. Det vil kunne opfyldes alene ved at afsætte de sidste 40 meter af hønsegården, som må være uden træer til urtevegetation, og vi stiller spørgsmålstegn ved, om ministeriet har taget hensyn til den danske forskning i, hvordan arealerne gøres attraktive for dyrene, miljøbelastningen, og at EGTOP anbefaler, at dyrene skal kunne hente grovfoder på arealerne.

Økologisk Landsforening gør opmærksom på, at der med ændringen er indført en præcisering af vegetationskrav, som producenter med slagtekyllinger kan finde problematisk. Det er opfattelsen,

at det er unødvendigt med 4m² pr. slagtekylling, eftersom disse har en kort produktionstid – den er halvt så lang som produktionstiden for levekyllinger. Det præciserede vegetationskrav til slagtekyllingeproduktion bør derfor kun orienteres mod et areal svarende til 1 m²/ slagtekylling, uanset at der i alt kræves 4 m²/dyr. Derved skabes der bedre overensstemmelse med kravene til levekyllinger.

Stk. 3 – stk. 3 er ikke relevant mere, eftersom ministeriets beslutning om at forkorte tomgangsperioden til 2 uger i praksis betyder, at der ikke er nogen tomgangsperiode. Disse to uger svarer til den tid, det tager at gøre huset rent og indsætte nye dyr, der holdes inde i op til en uge for at vænne sig til den nye stald.

Stk. 4 – kravet, om at arealet skal have skov- eller plantagelignende karakter, hvis foldskifte skal undgås, og der i øvrigt er afsat 1½ gange mindstearealet bør udgå. Det giver ikke mening at skærpe vegetationskravet i de hønsegårde, hvor dyrene har et areal på 1½ gange mindstearealet. Dette krav er et direkte disincitament til at afsætte mere areal til dyrene på trods af, at det uomtvisteligt er en fordel for både dyr og miljø.

Den ændring, der indføres med denne bekendtgørelse, indeholder, at der reelt ikke er et tomgangskrav i foldene på trods af, at forordningsteksten tydeligt siger, at der fastsættes én tomgangsperiode for huset og en anden for udearealerne. Økologisk Landsforening tager afstand fra, at ministeriet ignorerer økologiforordningens bestemmelser, og finder det endnu mere problematisk, hvis ministeriet samtidigt skaber et incitament til at intensivere produktionen ved at stille krav, der gør det mindre interessant at afsætte mere areal end mindstearealet til dyrene.

Ministeriet har valgt en løsning, der indebærer at der i praksis ikke foretages foldskifte i økologiske hønsegårde. Det valgte vegetationskrav på 70% bør således kun gøres gældende på et areal svarende til mindstearealet. Hvordan m², der går ud over mindstearealet er beplantet, bør være irrelevant for reguleringen.

Der bør nødvendigvis være et incitament til at undlade at reducere arealet pr. årshøne til 4m².

Stk. 5 – der gøres opmærksom på, at de mobile huse i sig selv kan give dyrene ly, Økologisk Landsforening mener derfor, at kravet om ly skal slettes.

§26 stk. 2 – Der stilles krav om 18 cm siddepinde pr. dyr. Det er imidlertid ikke muligt at opsætte tilstrækkeligt med siddepinde til at opfylde dette krav. Erfaringer fra producenter viser, at 12 cm er tilstrækkeligt til, at alle dyr kan sidde på pindene på én gang. Dyrene er ikke færdigudvoksede, når de forlader opdrætshusene og linerne er generelt mindre, end da EUs økologiregler blev

formuleret første gang. Økologisk Landsforening mener derfor, at det er rimeligt at sætte kravet ned, og ser i øvrigt gerne, at der tages initiativ til at undersøge, hvad der skal til for at opfylde dyrenes behov, samt hvilken udformning af siddepinde, der er den mest optimale.

§30 og 31 – Der henvises til husareal i forbindelse med krav til udgangshuller hos levekylinger, mens der henvises til nettoarealet i fjerkræhuset, når der er tale om læggehøns, slagtekyllinger, formeringsdyr og deres centralopdræt. Det er ikke hensigtsmæssigt, at længden af udgangshuller ikke opgøres ud fra det samme referenceareal, det gør reglerne mindre klare. Der er tilsyneladende forskellig praksis i dag, så nogen huse vil i dag have en længde udgangshuller regnet ud fra nettoarealet, mens andre har det opgjort ud fra husarealet. Samtidigt stilles der spørgsmålstejn ved, om det er for meget med 4 meter pr. 100 m² nettoareal, hvis der skal sikres et godt indeklima i huset. Det er derfor ønskeligt, at der ses nærmere på, hvor meget åbning, der bør kræves i det hele taget, og sådan at der er den samme længde i huset opgjort pr. dyr, uanset om det er et gulvopdræt med faste slats eller et hus med etager eller med hævbare slats. Ind til dette er afklaret, vil det være nødvendigt alene at stille krav om 4 meter åbninger/100 m² husareal, sådan som den tidligere bekendtgørelse sagde, samtidigt med, at det for de andre produktioner er nettoarealet, der tages udgangspunkt i.

§37 - det angives, at der kun må anvendes dyr, der indsættes i den økologiske produktion, inden de er tre dage gamle. Økologisk Landsforening mener, at denne formulering ikke forhindrer, at man omlægger eksisterende avlsbesætninger. Vi kan dog konstatere, at NaturErhvervstyrelsen muligvis har en anden opfattelse. Økologisk Landsforening vil derfor gerne foregribe, at bedrifter med avlsbesætninger ikke kan lægge om til økologi uden at skulle sætte deres dyr ud og starte på ny ved at gøre det tydeligt, at "indsættelse" i økologiske besætninger adskiller sig fra omlægning af eksisterende dyr. Dette er særligt relevant, når der er tale om små linier, der endnu ikke har et større kommercielt omfang, og måske bedsteforældredyrs generationer, og hvor det ikke er muligt at erstatte genetikken med indkøb af en ny besætning. Dette behov gør sig gældende for alle husdyrtyper, der holdes økologisk. Kommentaren er således også relevant i reglerne for kaniner og hjorte.

§ 51 - der kan være behov for at evaluere reglerne for kaninhold. Der kan være problemer med at holde alle kaniner i grupper, eftersom der er tale om kolonidyr og ikke flokdyr. Økologisk Landsforening mener derfor, at der kan være behov for i højere grad at tillade enkeltdyrs indhusning af avlsdyr, men med se og røre-kontakt til andre kaniner gennem trådnæt.

§67 – der bør stå, at bierne har adgang til at få opfyldt 95% af deres foderbehov fra godkendte arealer, det er ikke muligt at garantere, hvor de faktisk har trukket.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed

Rikke Hansen (NaturErhvervstyrelsen)

Fra: Anitta og Torben <anittatorben@gmail.com>
Sendt: 15. januar 2017 21:10
Til: EU & Erhverv (NaturErhvervstyrelsen)
Emne: 16-6022-000004 Hørings svar fra Erhvervsbiavlerne

ErhvervsBiavlerne glæder sig over, at der har været fokus på at ændre reglerne for økologisk biavl i Danmark. De danske økologiregler udelukker i realiteten danske biavlere - og særdeles danske erhvervsbiavlere - fra at producere økologisk honning. Dette er stærkt problematisk, fordi 20 % af honningforbruget i Danmark i dag er økologisk – og fordi forbrugerne i stigende grad efterspørger økologi.

Når danske biavlere udelukkes fra det økologiske marked betyder det, at forbrugerne primært finder økologisk honning fra udenlandske producenter – som ofte producerer under betydeligt lempeligere betingelser end danske biavlere.

Dette er til stor skade for biavleren, som må se sin primære indtægtskilde blive reduceret af urimelige konkurrencevilkår. Det virker problematisk for økologimærket, som ikke synes at kunne forme sine produktionsregler, så den mest miljøskånsomme fødevarer kan indeholdes af dem. Og de manglende afsætningsmuligheder kan på sigt få betydning for danske frø- og frugtavlere, som er afhængige af bier til bestøvning af afgrøderne.

Ambitionen for ændring af økologireglerne må derfor være, at danske biavlere får mulighed for at producere økologisk honning i mængder, som modsvarer efterspørgslen. Kun derved kan vi fremtidssikre erhvervet og sikre bier til bestøvning af den betydelige danske frø- og frugtproduktion.

Med ambitionen for øje må ErhvervsBiavlerne udtrykke vores store skuffelse over det foreløbige udkast. Udkastet synes at have fokus på at udforme regler, som kan administreres – men udkastet har ikke haft fokus på at udforme regler, som giver biavlerne mulighed for at øge den økologiske honningproduktion.

Erhvervsbiavlerne kan derfor ikke bakke op om udkastet.

Vi håber, at arbejdet med at udforme nye økologiregler på biavlområdet genoptages, så det bliver muligt for flere danske biavlere at producere økologisk honning. Vi foreslår at Naturerhvervstyrelsen indledningsvis afdækker, hvordan økologireglerne er formuleret i de lande indenfor EU, som har en stor

økologisk produktion. Dette kunne være et godt afsæt for at afdække, hvordan hensigtsmæssige økologiregler kan udformes i Danmark.

ErhvervsBiavlerne understøtter gerne dette arbejde.

På vegne af ErhvervsBiavlerne, og med venlig hilsen

Torben Strømgaard Hansen
Formand

Att. Rikke Hansen
Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

16. januar 2017

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra NaturErhvervstyrelsen dateret d. 19. december 2016 vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v. (J.nr.: 16-6022-000004). Det Dyreetiske Råd har følgende bemærkninger.

Det Dyreetiske Råd bakker op om, at krav vedr. hold af kaniner og hjorte beskrives og fastsættes i en bekendtgørelse, både af hensyn til så vidt muligt at sikre dyrenes velfærd og til at besætningsejere ved, hvilke krav de skal overholde.

Rådet kan tillige støtte forslaget om at øge kravene til beplantningen af udearealet for økologisk fjerkræ. Rådet bemærker, at baggrunden for forslaget er et ønske om at reducere tomgangsperioden for arealet, men for Rådet er det afgørende, at arealet hermed gøres så attraktivt som muligt for dyrene, jf. Rådets seneste udtalelse vedrørende hold af fjerkræ til produktion af æg og kød (2014). Rådet peger i forlængelse heraf på, at det er afgørende at vælge beplantning, der reelt giver dyrene det nødvendige skjul og en vis grad af beskyttelse mod vejrlig. Rådet henleder samtidig opmærksomheden på, at det bør sikres, at kravene rent faktisk opfyldes.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Sekretariatsleder

Rikke Hansen (NaturErhvervstyrelsen)

Fra: Marianne Bols <mb@bolsforst.dk>
Sendt: 16. januar 2017 13:54
Til: EU & Erhverv (NaturErhvervstyrelsen)
Emne: j. nr. 16-6022-000004.

Kære Rikke Hansen.

Som aftalt telefonisk fremsender jeg hermed bemærkninger til høringsrunden vedr. regler for økologisk produktion af juletræer.

Øvrige EU producenter af juletræer har bedre betingelser for omlægning af juletræskulturer. For eksempel (Tyskland) kan arealer med juletræer efter omlægningsperioden, sælges som juletræer. I Danmark kan produktet kun sælges som pyntegrønt.

Disse regler bremser i den grad grøn omlægning og fremme af bæredygtige produktionsformer.

Importerede og økologiske producerede juletræer, kan ende hos de danske forbrugere.

Danske betingelser for produktion af økologiske juletræer bør ændres således producenter i Danmark har lige vilkår med øvrige producenter i EU.

Nuværende regler må siges at være overimplementerede.

Venlig hilsen
Marianne Bols
Honorær konsul

Fair Trees®

et Fair Trade-juletræ

replanting
new
fair trees

Løvetvej 30
DK-8740 Brødstrup
T: +45 75 76 00 43
F: +45 75 76 02 04
www.fairtrees.dk

Rikke Hansen (NaturErhvervstyrelsen)

Fra: Rikke Lundsgaard <rl@dn.dk>
Sendt: 16. januar 2017 21:57
Til: EU & Erhverv (NaturErhvervstyrelsen)
Emne: Vedrørende høring om bekendtgørelse om økologisk biavl j. nr. 16-6022-000004.

Til Naturerhvervsstyrelsen.

Jeg skal hermed meddele, at Danmarks Naturfredningsforening støtter høringssvarene fra Landbrug og Fødevarers Økologisektion og Danmarks Biavlerforening vedr. bekendtgørelsen om økologisk biavl, j. nr. 16-6022-000004.

Venlig hilsen

Rikke Lundsgaard
Landbrugspolitisk seniorrådgiver

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Telefon: 39 17 40 00
Direkte telefon: 23 20 30 07
E-mail: rl@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening
..... Vi ta'r naturens parti

NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Sendt til: euogerhverv@naturerhverv.dk

16. januar 2017

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2016-122-1277
Dok.nr. 412238
Sagsbehandler
Signe Vestergård
Abildskov
Direkte 3319 3212

Vedrørende høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v. (NaturErhvervstyrelsens j.nr. 16-6022-000004)

Ved e-mail af 19. december 2016 har NaturErhvervstyrelsen sendt ovenstående udkast til bekendtgørelse i høring ved Datatilsynet.

1. Det fremgår af udkastets § 3, stk. 1, at ansøgning om autorisation til økologisk drift af en jordbrugsbedrift kan indgives af både en fysisk og en juridisk person og skal sendes til NaturErhvervstyrelsen. Efter § 3, stk. 2, skal ansøgningen indgives på et ansøgningsskema, som findes på www.naturerhverv.dk.

Det fremgår videre af udkastets § 4, at ansøger ved ansøgning om autorisation skal oplyse, om ansøgeren og lederen af den daglige drift inden for de seneste 5 år før ansøgningens udgivelse er blevet fundet skyldig i overtrædelse af

- 1) dyreværnsloven med tilhørende bekendtgørelser,
- 2) lov om hold af dyr med tilhørende bekendtgørelser,
- 3) lov om dyrlæger med tilhørende bekendtgørelser,
- 4) lov om afgift af bekæmpelsesmidler med tilhørende bekendtgørelser,
- 5) lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække med tilhørende bekendtgørelser eller
- 6) lov om foderstoffer med tilhørende bekendtgørelser.

I øvrigt fremgår det af udkastets § 91, stk. 2, at NaturErhvervstyrelsen ved henvendelser til jordbrugsbedrifter om forhold, der er omfattet af § 14, stk. 1, kan anvende digital kommunikation.

Datatilsynet kan i den forbindelse oplyse, at enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person er personoplysninger, jf. persondatalovens § 3, nr. 1. Herunder anses oplysninger vedrørende enkeltmandsejede virksomheder for personoplysninger omfattet af loven.

Sikkerhedsbekendtgørelsens¹ § 14 indebærer bl.a., at der ved transmission af fortrolige personoplysninger, herunder personnumre, som minimum skal foretages kryptering. Hvis de transmitterede oplysninger er af følsom karakter

¹ Bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

(omfattet af persondatalovens² § 7, stk. 1 og § 8, stk. 1), skal der anvendes stærk kryptering, som er baseret på en anerkendt algoritme³.

Datatilsynet går ud fra, at der tages højde for dette i forbindelse med den tekniske løsning, der iværksættes til brug for indgivelse af ansøgninger omfattet af bekendtgørelsens § 3.

2. Det fremgår bl.a. af udkastets § 89, stk. 1, at NaturErhvervstyrelsen fører kontrol med, at bestemmelserne i denne bekendtgørelse, rådsforordningen og kommissionsforordningen overholdes.

Efter udkastets § 89, stk. 2, kan NaturErhvervstyrelsen offentliggøre resultater på grundlag af kontrollen. Offentliggørelsen kan omfatte navne og adresser på virksomheder og jordbrugsbedrifter, autoriseret efter § 72, stk. 1, og § 7, stk. 1, og kan ske, inden de administrative klagemuligheder er udtømte, bødeforlæg er vedtaget, eller der er faldet endelig dom. Det fremgår i øvrigt, at offentliggørelse kan ske løbende i elektronisk form.

Det står ikke Datatilsynet klart, om der i de omtalte offentliggørelser af resultater indgår følsomme personoplysninger om f.eks. strafbare forhold.

Datatilsynet skal gøre opmærksom på, at offentliggørelse af følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens § 7 som altovervejende hovedregel ikke vil kunne offentliggøres i afgørelser mv. uden særskilt hjemmel i en særlov, som udtrykkeligt giver den registrerede en dårligere retsstilling end efter persondataloven. Efter persondatalovens § 8, stk. 2, må oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de i § 7, stk. 1, nævnte, som udgangspunkt heller ikke offentliggøres.

NaturErhvervstyrelsen må således sikre, at der ikke som følge af reglerne i bekendtgørelsen offentliggøres personoplysninger i strid med persondataloven.

Med venlig hilsen

Signe Vestergård Abildskov

² Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

³ Datatilsynet vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Att.: Rikke Hansen

16. januar 2017
Dok. Nr. D17-217874

Vedr.: Høringssvar bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion mv

Dyrenes Beskyttelse har følgende bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v., som blev sendt i høring den 19. december 2016 (j. nr. 16-6022-000004).

Dyrenes Beskyttelse hilser velkommen, at der indføres krav vedrørende økologisk produktion af henholdsvis kaniner og hjorte. Især den økologiske kaninproduktion virker til at være et område i vækst, og det er godt der kommer regler for økologisk hold af kaniner som bl.a. fastsætter, at kaniner skal holdes i grupper, og at de skal have adgang til et udeareal. Eneste anke er, at der ikke stilles krav om at kaniner skal have mulighed for at grave huller, hvilket er en vigtig del af deres naturlige adfærd.

Det er ligeledes meget positivt, at kravene til beplantning af udearealet til økologisk fjerkræ skærpes, således at minimum 70 % af arealet skal være beplantet og hovedparten med træer og buske. Dette vil gøre udearealerne mere attraktive for både høns og kyllinger, og bidrage til at de bruger hele det tilgængelige område, som det er tiltænkt. Det er dog uklart hvordan de økologiske fjerkræproducenter skal nå at etablere mere beplantning i udearealet inden 1. marts 2017, da beplantning med træer og buske normalt er et længerevarende projekt.

Angående den kortere tomgangsperiode skal Dyrenes Beskyttelse bemærke, at der fortsat er behov for fokus på smittebeskyttelse og sikring af god sundhed i økologisk fjerkræproduktion, hvor udfordringerne kan være større netop på grund af adgang til et udeareal.

Med venlig hilsen

Pernille Fraas Johnsen
Chefkonsulent for landbrug
PFJ@dyrenesbeskyttelse.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen
EU og Erhverv

Dato: 16. januar 2017

DANMARKS
BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Telefon 57 86 54 70

Telefontider
man-tor: 9.00-14.00

E-mail dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

CVR 60997314

Vedr. Høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion j.nr. 16-6022-000004

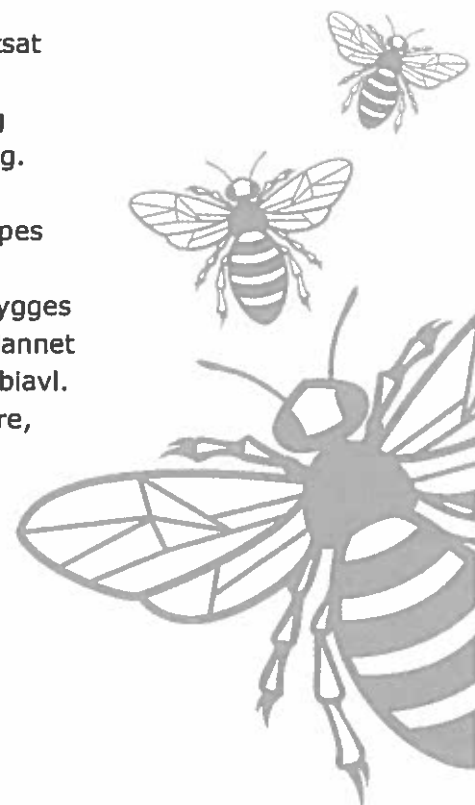
Danmarks Biavlerforening skal hermed takke for det tilsendte høringsmateriale. Overordnet vil vi gerne udtrykke vores tilfredshed med, at der arbejdes aktivt med nyt regelsæt for økologisk biavl i Danmark. Samtidig må vi desværre udtrykke vores skuffelse over det foreløbige udkast, der efter vores vurdering ikke øger mulighederne for økologisk biavl tilstrækkeligt.

Vi vil gerne understrege vigtigheden af, at det endelige regelsæt giver en reel produktion af økologiske honning i Danmark, da den danske honning er under pres af importeret økologisk honning. Dette udgør en aktuel trussel for dansk biavl.

Økologisk biavl i Danmark skal naturligvis drives med fuld respekt for grundlæggende økologiske principper vedr. sundhed, økologi, retfærdighed og forsigtighed.

Med det udsendte forslag vil dansk økologisk honning fortsat primært være produceret på nogle få naturarealer med et meget begrænset fødegrundlag for bierne. Således vil fremtidige økologisk bigårde fortsat ikke være placeret på økologiske landbrug, der kunne nyde godt af biernes bestøvning. Ligeledes kunne produktion af økologisk honning være et incitament for yderligere naturtiltag på de økologisk landbrug.

Antallet af økologiske biavlere er i dag fem, og selv om reglerne lempes væsentlig, vil antallet fortsat være meget begrænset, og primært henvende sig til større biavlere med kommerciel sigte. Dette underbygges af Danmarks Biavlerforenings igangværende projekter, hvor der er dannet en erfagruppe af biavlere med interesse for omlægning til økologisk biavl. Erfagruppen tæller på trods af meget omtale foreløbig kun 20 biavlere, der alle har større produktioner.

Forholdet til EU-retten

Af høringsbrevet fremgår følgende under afsnittet "Forholdet til EU-retten": *"NaturErhvervstyrelsen har således vurderet, at der ikke med bekendtgørelsesudkastet er tale om overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser"*.

Danmarks Biavlerforening skal i den forbindelse præcisere, at der fortsat eksisterer mere lempelige regler i andre EU-lande. Her henvises bl.a. til Sverige og Tyskland. Dette medfører fortsat, at forbrugerne i butikkerne primært finder udenlandsk økologisk honning, der vel at mærke ikke nødvendigvis overholder de danske regler, og alligevel kan mærkes med det danske røde ø-mærke.

Indberetning § 14 stk. 3

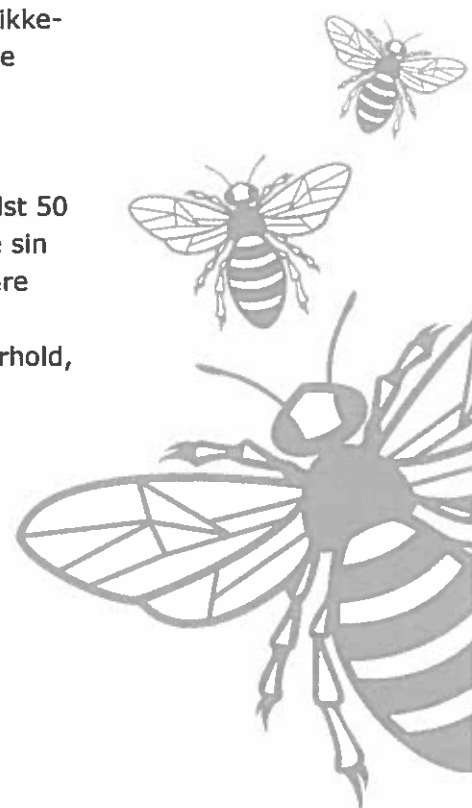
Af bekendtgørelsens § 14 stk. 3 fremgår følgende: *"De i stk. 1, nr. 4 nævnte oplysninger skal inden 10. april sendes særskilt til NaturErhvervstyrelsen, som skal godkende placeringen af bigården. Hvis placeringen ikke kan godkendes, har biavleren 5 hverdage efter modtagelse af afslaget til at sende et nyt koordinatsæt, som ligger inden for det godkendte areal, jf. § 67, til endelig godkendelse af placering"*.

Det er her vigtigt at bemærke, at dette kan udgøre en væsentlig barriere for biavleren. I praksis vil det ofte være umuligt, at foretage flytning af en bigård på det nævnte tidspunkt af året. Det er derfor af stor vigtighed, at biavlere kan opnå sikkerhed for, at bigårdens placering kan fastholdes år efter år.

Således foreslås det at §14 stk. 3 ændres således, at antallet af dage til at flytte bier øges. Endvidere bør det sikres, at biavleren ikke mister sin autorisation til økologisk produktion, hvis bigården fastholdes på en ikke-godkendt placering. Honningen bør i givet fald selvfølgelig ikke kunne sælges som økologisk.

Bistader § 66

Af § 66 fremgår det, at bistader til økologisk biavl skal bestå af mindst 50 % naturlige materialer. Danmarks Biavlerforening vil gerne udtrykke sin fulde opbakning til dette. Dette har vist sig som en god løsning i andre lande. Dertil kommer, at dette gør det muligt at opretholde større sundhed hos bierne, og samtidig giver det biavleren bedre arbejdsforhold, da det giver færre tunge løft.

Bigårdenes placering § 67

Kriterierne for bigårdens placering, som er beskrevet i § 67, vil som tidligere beskrevet, ikke give væsentlige effekter på mængden af økologisk biavl. Andelen af godkendte nektar og pollenkilder indenfor en radius af bigården på 3 km bør fastsættes til maksimalt 75%. Derfor foreslår Danmarks Biavlerforening, at § 67 stk. 1 ændres til følgende formulering:

§67 stk. 1: Økologiske bigårde skal placeres, så bierne trækker på mindst 75% godkendte nektar og pollenkilder indenfor en radius af bigården på 3 km.

Til gengæld foreslås det, at der tages hensyn til særlige trækilder i form af raps. Dette kan sikres med indførsel følgende formulering:

§67 stk. 2. Ikke-økologisk blomstrende raps må ikke forefindes indenfor en radius af bigården på 1 km, medmindre der dyrkes økologisk raps tættere på bigården.

Der foreslås endvidere tilføjet ny §67 stk. 5, der præciserer ikke godkendte afgrøder. Dette kan sikres med indførsel følgende formulering:

§67 stk. 5. Med ikke godkendte nektar- og pollenkilder menes konventionelt dyrkede blomstrende afgrøder (kløver og raps).

Den videre proces

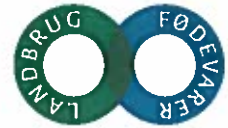
Sluttelig vil vi takke for den foreløbige proces, hvor der har været en god dialog om mulige løsninger, det er dog vores forventning at Danmarks Biavlerforenings faglige anbefalinger i højere grad medtages i bekendtgørelsen. Vi finder det endvidere vigtigt at fortsætte denne proces, særligt med henblik på, at lette administrative byrder, da vi har erfaret fra andre lande, at dette udgør en betragtelig barriere for at omlægge til økologisk biavl. Ligeledes bør procentsatser og afstandskrav løbende evalueres for at sikre, at reglerne fører til en reel økologisk honningproduktion.

Med venlig hilsen

Knud Graaskov
Formand

NaturErhvervstyrelsen

euogerhverv@naturerhverv.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Bemærkninger til høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v., j. nr. 16-6022-000004.

Landbrug & Fødevarer vil gerne takke for udkastet til ny økologibekendtgørelse og for muligheden for at give bemærkninger til den. Vi er grundlæggende glade for, at der lægges op til regelændringer for både økologisk fjerkræ og biavl, der kan udvikle og forbedre den danske produktion, og samtidig sikre mere sammenlignelige konkurrencevilkår med andre medlemslande.

Vi har følgende bemærkninger til de enkelte kapitler:

Indberetning

§14, stk. 3

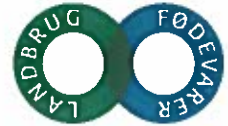
Det er ønskeligt, at fristen for indberetningen af bigårdens placering følger den almindelige indberetningsfrist den 21. april. Særskilt indsendelse og indberetningsdato giver ekstra administrative opgaver til landmanden og konsulenten, og den endelige godkendelse af bigårdens placering forventes under alle omstændigheder at afvente indberetningen til fælleskema 21. april.

Kapitel 2, Fællesbestemmelser for fjerkræ

Overskriften er misvisende, idet § 21-§22 er målrettet eller bør være målrettet slagtekyllinger, levekylinger og æglæggende høner til konsum. Ænder, gæs, kalkuner, formeringsdyr og deres centralopdræt er, eller bør være, underlagt andre regler. Alternativt bør nuværende praksis for tomgangsperioder og etablering af udearealer for ænder, gæs og kalkuner indskrives i bekendtgørelsen.

§22

Vi er grundlæggende glade for, at der lægges op til en mulig tomgangsperiode på 2 uger mellem hvert fjerkræhold, hvis der til gengæld er tilstrækkelig og attraktiv vegetation på udearealet. Dette vil give de danske producenter produktionsvilkår, der er mere sammenlignelige med det, vi kender fra de konkurrerende lande, og samtidig motivere producenterne til at etablere attraktive udearealer. Det er glædeligt, at der lægges op til tilpasninger, der er i overensstemmelse med anbefalingerne fra EU-Kommissionens ekspertgruppe, EGTOP, og i overensstemmelse med rapporter fra Aarhus Universitet i 2016. Med øget fokus på flerårig ved-vegetation øges hønernes interesse for udearealerne og dyrevelfærden forbedres samtidig med, at det potentielle næringsstoffab begrænses. Som alternativ til denne nye mulighed, bør fjerkræproducenterne dog fortsat have mulighed for at vælge de eksisterende muligheder for tomgangsperioder og beplantning jf. § 22 i den gældende bekendtgørelse (BEK nr 306 af 29/03/2016), da det ikke vil være muligt eller ønskeligt for alle at plante træer og buske på udearealerne. Dette kan eventuelt indskrives som muligheder ved en tilføjelse til eller erstatning af udkastets §22, stk. 3.

§22, stk. 1

Vi bakker op om, at 70 % af arealet skal være dækket af vegetation i vækstsæsonen, samt at mindst 50% af vegetationen skal bestå af træer og buske, hvis tomgangsperioden reduceres til to uger. Vi mener, at træer og buske er den største gevinst for både dyrenes velfærd og for miljøet. Vi er derimod bekymrede for kravet om minimum 20 % bunddække vegetation. Det er vores opfattelse, at der som udgangspunkt vil være minimum 20 % bunddække på de fleste udearealer med træer og buske over størstedelen af sæsonen, og at op til 20 % bunddække er opnåeligt i dele af vækstsæsonen, men periodisk kan bunddækkevegetationen være reduceret.

Hvis de æglæggende høner gør stort brug af udearealet vil bunddækkevegetationen blive ædt, hvilket kan resultere i, at der i forbindelse med et kontrolbesøg ikke kan fremvises 20 % bunddækkevegetation. Vi vil derfor foretrække, at kravet om 70 % vegetation formuleres således, at den enkelte landmand selv kan beslutte, om der etableres dække med 70 % træer og buske eller om der minimum etableres 50% beplantning med træer og buske og derudover sikres 20% bunddækkevegetation.

Alternativt kan der opfordres til etablering og vedligeholdelse af bundvegetation i Økologivejledningen, hvor der ligeledes bør opfordres til, at der sikres blandet beplantning på udearealerne, jf. anbefalinger fra EGTOP gruppens rapport om fjerkræ.

§22 stk. 4

Det samlede udeareal der afsættes til mobile fjerkræhuse forventes at være af begrænset samlet størrelse, og oftest placeret på græsarealer uden træer og buske. Det er derfor fornuftigt, at mobile huse kan undtages beplantningskravene. Som udgangspunkt kan det ikke forventes, at udearealerne til mobile huse giver ly til fjerkræet. Derfor kan §22, stk. 5, 3 med fordel tilpasses som følger:

3) fjerkræhuset eller udearealerne giver fjerkræene tilstrækkeligt ly

Kapitel 3, Produktion og markedsføring af økologiske levekyllinger

§26, stk. 2

Vi vil anbefale, at kravene til siddepinde til levekyllinger reduceres, så de bedre afspejler dyrenes størrelse og adfærd jf. KFO Nr. 889/2008 (art. 12, stk. 3, litra c). Levekyllingerne viderefremmes, når de er ca. 2/3 af størrelsen af den fuldvoksne høne, og dermed bør kravene til siddepinde kunne reduceres til maks. 12 cm/dyr i den sidste halvdel af dyrenes tid i opdrætsstalden og til 5 cm/dyr i den første halvdel af dyrenes tid i opdrætsstalden. Til sammenligning stilles der ikke krav om siddepinde til slagtekyllinger. Kravet om 18 cm siddepind/levekylling reducerer kyllingernes skrabeareal samt mobiliteten i stalden for både dyr og landmand, uden at de "ekstra" siddepinde giver andre velfærdsgvinster.

Kapitel 4

Overskriften til afsnittet "Opdrætsforhold og velfærd" kan forekomme misvisende idet afsnittet omhandler både opdræt og udvoksede dyr. Overskriften kunne med fordel ændres til "Produktionsforhold og velfærd"

Yderligere bemærkninger for slagtefjerkræ

I forhold til definition på langsomt voksende slagtekyllingeracer, §2, stk. 5, ser vi gerne, at NaturErhvervstyrelsen igangsætter et arbejde, der kigger på velfærdseffekten af de eksisterende danske tilvækstkrav.

I udkastet til ny økologibekendtgørelse ændres praksis, således at et givent areal vurderes i forhold til sammensætningen af relevante nektar og pollenkilder indenfor en radius på tre km, og ikke isoleret i forhold til om der er ikke-økologiske arealer indenfor radius. Dette er efter vores mening den helt rigtige tilgang. Vi har følgende bemærkninger til de enkelte afsnit:

§66

Vi bakker op om forslaget, da det giver biavlerne større fleksibilitet og bedre mulighed for, at tilpasse deres materialevalg.

§ 67

Landbrug & Fødevarer er ikke enige i forslaget om, at bierne skal trække på 95% godkendte nektar- og pollenkilder inden for en radius af bigården på 3 km. Forslaget forhindrer den ønskede udvikling af dansk økologisk biavl, og bør derfor justeres.

Ifølge opgørelser fra NaturErhvervstyrelsen vil det eksisterende forslag resultere i, at der kan etableres økologiske bier på ca. 167.000 ha, samt at antallet af honningproducenter kan bringes fra de nuværende 5 producenter til 300 producenter i 2020. Det er korrekt, at forslaget frigiver et betydeligt større areal til biavl, men i produktionsøjemed er det en udfordring, at de frigivne arealer hovedsagligt er begrænset til større eksisterende naturarealer og til kystområderne. Det giver følgende udfordringer:

1. Størstedelen af arealerne har begrænset værdi for bierne, og er derfor kun i beskedent omfang egnet til honningproduktion. På store dele af arealerne findes der ikke tilstrækkelige egnede nektar og pollenkilder, der kan understøtte en produktion af honning. Disse begrænsninger vil afholde biavlerne for omlægning til økologisk produktion, og arealerne muliggør ikke honningproduktion, der i væsentlig grad vil påvirke importen af økologisk honning.
2. Meget få landbrugsarealer opfylder kravene, og derfor vil forslaget kun i begrænset omfang bidrage til samarbejdet mellem økologiske landmænd og biavlere. Netop samarbejdet mellem biavlere og landmænd er kilden til en betydende honningproduktion, men også til udvikling af mere natur og diversitet på de økologiske bedrifter. Vi vurderer, at der er et godt potentiale for netop samarbejdet mellem de økologiske bedrifter og biavlere, der kan skabe merværdi for landbrugs- og honningproduktionen samt bidrage til flere naturtiltag på landbrugsbedrifterne.

Derudover kan det ses som en udfordring for økologiens troværdighed, at der ikke fastsættes afstandskrav til ikke-økologisk raps, der i forsommeren er en meget attraktiv trækkilde for bierne. Det bør sikres, at der ikke findes ikke-økologisk raps så tæt på bistaderne, at det kan forventes, at der produceres økologisk honning der primært er fremkommet på basis af ikke-økologisk raps.

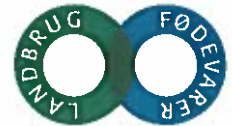
Godkendelseskriterierne bør derfor ændres, hvis der skal sættes skub i den danske økologiske honningproduktion. Vi foreslår, at § 67 ændres som følger:

§67. Økologiske bigårde skal placeres, så bierne trækker på mindst 75 % godkendte nektar og pollenkilder indenfor en radius af bigården på 3 km.

Nyt stk. 2. Landbrugsarealer med ikke-økologisk blomstrende raps må ikke forefindes indenfor en radius af bigården på 1 km, medmindre der dyrkes økologisk raps tættere på bigården.

Eksisterende stk. 2 og 3 konsekvensrettes til stk. 3 og 4.

Ændringsforslaget vil muliggøre mere økologisk biavl på de økologiske bedrifter og som en del af landbrugsproduktionen. NaturErhvervstyrelsen har estimeret, at kravet om 75 % godkendte nektar og pollenkilder indenfor en radius af bigården på 3 km, samt afstandskravet til ikke-økologisk raps

Kapitel 5, Økologisk kaninavl

En række avlere har i 2016 gjort sig værdifulde erfaringer med den økologiske kaninproduktion. Med baggrund i deres erfaringer har vi følgende bemærkninger og forslag:

§51

Da kaniner ikke er flokdyr, men kolonidyr kan det være udfordrende at tvinge dyr i samme fold. Det er avlernes erfaringer, at det i nogle tilfælde er problemfrit at sætte avlsdyr sammen, mens andre dyr viser sig mere territoriale og dermed mere konfronterende, når de sættes sammen med andre. For at undgå misforståelser kunne kravene omformuleres til:

§51. Kaniner skal fortrinsvis holdes i grupper, eller således at de kan se og røre artsfæller.

Opstaldningsforhold og udeforhold

Kaninerne bør kunne opstaldes indendørs i vintermånederne, og når vejr- og udeforhold kræver det. Det fugtige kølige danske vintervejr, og våde udearealer uden vegetation i vækst er ikke som udgangspunkt attraktive for kaninerne, og kan have alvorlige konsekvenser for dyrenes sundhedstilstand. Vi mener derfor, at der kan sikres bedre velfærd ved at muliggøre indendørs opstaldning i lighed med retningslinjerne for kvæg. Vi vil foreslå, at producenterne får følgende valgmuligheder:

Kaniner kan opstaldes indendørs i vintermånederne. Ved forlænget vintertegnende vejrforhold kan perioden forlænges. Arealet til indendørs vinteropstaldning skal minimum være:

- 1) 1 m^2 for voksne kaniner, forudsat at dyrene har jævnlig adgang til supplerende motionsarealer, eller
- 2) $2,5\text{ m}^2$ for voksne kaniner.
- 3) $0,4\text{ m}^2$ for slagtekaniner op til 6 måneder.

§53

Adgang til skygge i sommerperioden er væsentlig for dyrenes velfærd. Erfaringer har vist, at 50 % overdækning af udearealerne ikke altid giver tilstrækkelig skygge til kaninerne. Kaninerne kan dog finde skygge i deres indendørsarealer, men på varme sommerdage kan disse blive meget varme. Vi vil derfor anbefale, at §53, stk. 4 tilpasses, således at 75% af udearealet må være overdækket, hvis siderne er af tråd og åbne.

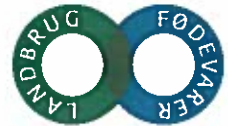
Kapitel 6, Hjorte

§59

Omlægningstid for hjortedyr bør fortsat være 6 måneder som det fremgår af tabel 12.1. i den gældende vejledning om økologisk jordbrugsproduktion. Ifølge økologiforordningen (KFO Nr. 889/2008, art. 38) fastsættes der udelukkende 12 måneders omlægning for heste og kvæg (herunder bøfler og bison), mens omlægningstiden for bla. mindre drøvtyggere er fastsat til 6 måneder.

Kapitel 7, Bier

Vi er glade for, at ministeren lægger op til en ny praksis i forhold til godkendelse af økologisk biavl i Danmark. Der er brug for justeringer af den danske praksis, hvis vi skal kunne producere mere dansk økologisk honning. Importen af udenlandsk økologisk honning er stigende, og det bør være en fælles målsætning, at dele af den økologiske honning de danske forbrugere efterspørger, bliver produceret af danske biavlere i samarbejde med de danske økologiske bedrifter.

vil muliggøre økologisk biavl på ca. 407.000 ha. Placeringen af disse områder inkluderer flere landbrugsområder og er i mindre grad baseret på de eksisterende naturarealer, der kun i begrænset omfang danner fødegrundlag for bierne. Det er vores vurdering, at en ændring der muliggør økologisk biavl på et øget areal, med større sandsynlighed vil skabe incitament for samarbejder mellem landmænd og biavlere, og motivere til etablering af bivenlige afgrøder og tiltag på bedrifterne, der ikke alene understøtter biavl, men også forøger biodiversiteten i landbrugslandet.

Vi vil desuden gøre opmærksom på, at EU's økologiforordninger fastsætter, at "ved placering af bigårde sikres det, at nektar- og pollenkilderne i en radius på 3 km fra bigården i det væsentlige består af økologiske afgrøder og vild bevoksning og/eller afgrøder, der behandles efter miljøskånsomme metoder", og at andre medlemslande har tolket dette således, at blot mere end 50% af nektar og pollenkilderne skal komme fra godkendte arealer.

Økologiens troværdighed er central i hele den økologiske produktion, og det er væsentligt, at kommende regler støtter op om tilliden til økologien. Afstandskravet til ikke-økologisk raps vil understøtte økologiens troværdighed og minimere risikoen for, at der produceres økologisk forsommerhonning, der hovedsagligt er baseret på ikke-økologisk raps. Sammen med krav om mindst 75 % godkendte nektar og pollenkilder, og de øvrige specifikke produktionskrav mener vi, at den økologiske honningproduktion kan forsvares for forbrugerne.

§68 og §14

Såfremt NaturErhvervstyrelsen ikke kan godkende en bigårds placering, er det ønskeligt, at biavlerne gives mere end 5 hverdage til at finde en alternativ placering, da dette kan være en besværlig proces. Da blomstringen, og dermed biernes fødesøgning, først for alvor tager fart i maj, mener vi, at kravet kan forlænges uden at kompromittere økologiens troværdighed. Hvis biavleren ikke ønsker at ændre placeringen af bierne, bør biavl kunne fortsætte fra placeringen, uden at honningen kan sælges med økologisk status. Her er det helt afgørende, at bierne ikke mister deres økologistatus, og ikke bliver pålagt genoplægning, hvis de øvrige økologiregler er overholdt.

Med venlig hilsen

Lars Holdensen
Chefkonsulent

Økologi

D +45 3339 4007
M +45 2178 8633
E lho@lf.dk

Naturerhvervstyrelsen
Att.: Rikke Hansen
Sendt på mail til euogerhverv@naturerhverv.dk

16.01.2017 KJ

Høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion

DSK har i denne høring alene fokuseret på reglerne vedr. produktion af økologisk honning.

Vore medlemmer vil meget gerne imødekomme den stigende efterspørgsel på økologiske fødevarer. Samtidig er der dog også et ønske om lokale eller i hvert fald danske fødevarer, så dansk, økologisk honning er det optimale. Desværre produceres der ikke meget økologisk honning i Danmark, og vi forstår, at det bl.a. skyldes, at reglerne er strengere her i landet end i andre EU lande, herunder vore nabolande.

Vi støtter derfor synspunkterne fra Danmarks Biavlerforening om at give avlerne de bedst mulige vilkår inden for de rammer, der er sat af EU lovgivningen. Herunder vil vi især henvise til § 67 stk. 1, hvor vi mener, at kravet om 95% godkendte nektar- og pollenkilder inden for en radius af 3 km bør nedsættes til et lavere niveau, f.eks. 75%.

Med venlig hilsen
Kirsten Jacobsen

Til NaturErhvervstyrelsen
EU & Erhverv

Fremsendt pr. mail til euogerhverv@naturerhverv.dk

Dato: 16.januar 2016

**Vedr. Høring om udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.
J.nr. 16-6022-000004**

Vildebier.dk ønsker at afgive høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v., som er aktuelt i høring.

Vildebier.dk har bemærket, at kapitel 7, som omhandler regler for økologisk biavl og produktion af økologisk honning, bærer titlen "Bier".

Denne forsimpning, hvor honningbier blot kaldes for bier – en forsimpning, der også er udbredt i dagspressen – er med til at fjerne bevågenheden fra alle andre bier end honningbier.

Begrebet "bier" dækker imidlertid verdens mere end 20.000 arter, hvor alene i Danmark er der registreret 286 forskellige arter. Listen over disse arter findes i DanBIFs database på allearter.dk [<http://allearter-databasen.dk/?perma=56e196cb8ee26>].

De danske bier er en stor og mangfoldig gruppe insekter, der er med til at sikre bestøvningen i naturen og landbruget. Nyere forskning viser, at deres bidrag er større end hidtil antaget og samtidig er de vilde bier under kraftigt pres.

Vildebier.dk arbejder for at udbrede kendskab til disse arter og deres levevis for at fremme beskyttelsen af hele vores mangfoldige bifauna (se oversigten i bilag 1).

Derfor finder Vildebier.dk det meget uheldigt at *bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.* omtaler honningbier og biavl med det overordnede term "bier".

Vildebier.dk vil derfor opfordre NaturErhvervstyrelsen til, at overskriften til kapitel 7 ændres til "Honningbier" eller "Biavl".

Med venlig hilsen
Maria Gram-Jensen
Vildebier.dk

Bilag 1

Danske taxa af bier med angivelse af familier, underfamilier og slægter samt antallet af arter tilhørende de enkelte slægter.

Familie/underfamilie	Slægt	dansk navn	Antal arter i DK
Colletidae		kortungebier	
<i>Colletinae</i>	<i>Colletes</i>	silkebier	9
<i>Hylaeinae</i>	<i>Hylaeus</i>	maskebier	19
Andrenidae		gravebier	
<i>Andreninae</i>	<i>Andrena</i>	jordbier	61
<i>Panurginae</i>	<i>Panurgus</i>	strithårsbier	2
Halictidae		vejbier	
<i>Rophitinae</i>	<i>Rophites</i>	skægbier	1
	<i>Dufourea</i>	glansbier	4
<i>Halictinae</i>	<i>Halictus</i>	vejbier	8
	<i>Lasioglossum</i>	smalbier	30
	<i>Sphecodes</i>	blodbier	16
Melittidae		sommerbier	
<i>Dasypodinae</i>	<i>Dasypoda</i>	buksebier	2
<i>Melittinae</i>	<i>Melitta</i>	høstbier	4
	<i>Macropis</i>	oliebier	2
Megachilidae		bugsamlerbier	
<i>Megachilinae</i>	<i>Heriades</i>	hulbier	1
	<i>Hoplitis</i>	gnavebier	4
	<i>Hoplosmia</i>	tornbier	1
	<i>Chelostoma</i>	saksebier	3
	<i>Osmia</i>	murerbier	11
	<i>Trachusa</i>	harpiksbier	1
	<i>Stelis</i>	panserbier	5
	<i>Anthidiellum</i>	krukkebier	1
	<i>Anthidium</i>	uldbier	2
	<i>Megachile</i>	bladskærererbier	12
	<i>Coelioxys</i>	keglebier	6
Apidae		langtungebier	
<i>Xylocopinae</i>	<i>Xylocopa</i>	tømrerbier	1
<i>Nomadinae</i>	<i>Nomada</i>	hvepsebier	35
	<i>Biastes</i>	perlebier	1
	<i>Epeoloides</i>	pragtbier	1
	<i>Epeolus</i>	filtbier	3
<i>Apinae</i>	<i>Eucera</i>	langhornsbeer	1
	<i>Anthophora</i>	vægbier	7
	<i>Melecta</i>	sørbier	2
	<i>Bombus</i>	humlebier og snyltehumler	29
	<i>Apis</i>	honningbier	1

Efter Madsen & Calabuig 2008. Opdateret efter Madsen & Dupont 2013, Schmidt et al. 2013, Madsen et al. 2015 og Madsen et al. 2016. Kilde: vildebier.dk.

1. januar 2017
/MetLam-erst

Hørings svar vedrørende bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har modtaget udkastet i høring.

TER vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt for erhvervslivet. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

Kontaktperson vedr. ovenstående bemærkninger:

Morten Vestergaard Hansen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 3529 1213
E-post morves@erst.dk

ERHVERVSSTYRELSEN
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf 35 29 10 00
Fax 35 46 60 01
CVR-nr. 10 15 08 17
erst@erst.dk
www.erst.dk

Med venlig hilsen

Mette Marie Lamm Larsen
Stud.merc.jur., Team Jura
ERHVERVSSTYRELSEN
Direktionssekretariatet - Team Jura
Telefon: 35291204
Mail: MetLam@erst.dk

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
EU og Erhverv

21. februar 2017

**Præcisering af høringssvar til Udkast til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.,
j. nr. 16-6022-000004 fsva. krav om bunddække**

Økologisk Landsforening sender hermed en præcisering til det høringssvar, som foreningen sendte første gang den 16. januar d.å., idet foreningen ved en genlæsning af det afgivne høringssvar kan se, at det ikke fremgår tilstrækkeligt klart, at foreningen lægger meget vægt på, at der er krav om bunddække i hønsegårde.

Økologisk Landsforening er af den klare opfattelse, at såvel den gældende økologiforordning, EGTOPs anbefalinger til fjerkræregler og den forskning, der er gennemført i Danmark vedrørende attraktive hønsegårde og velfærd hos høns redegør for, at det er vigtigt, at der er adgang til bunddække i hønsegårde til økologisk fjerkræ. Bunddækket er med til at gøre hønsegården attraktiv, hvilket er væsentligt for at få dyrene til at bruge hønsegården og dermed for en bedre velfærd hos dyrene og bunddækket bidrager til at opfylde dyrenes behov blandt andet ved at kunne udgøre en del af dyrenes grovfoder og ved at tiltrække insekter til området.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed

